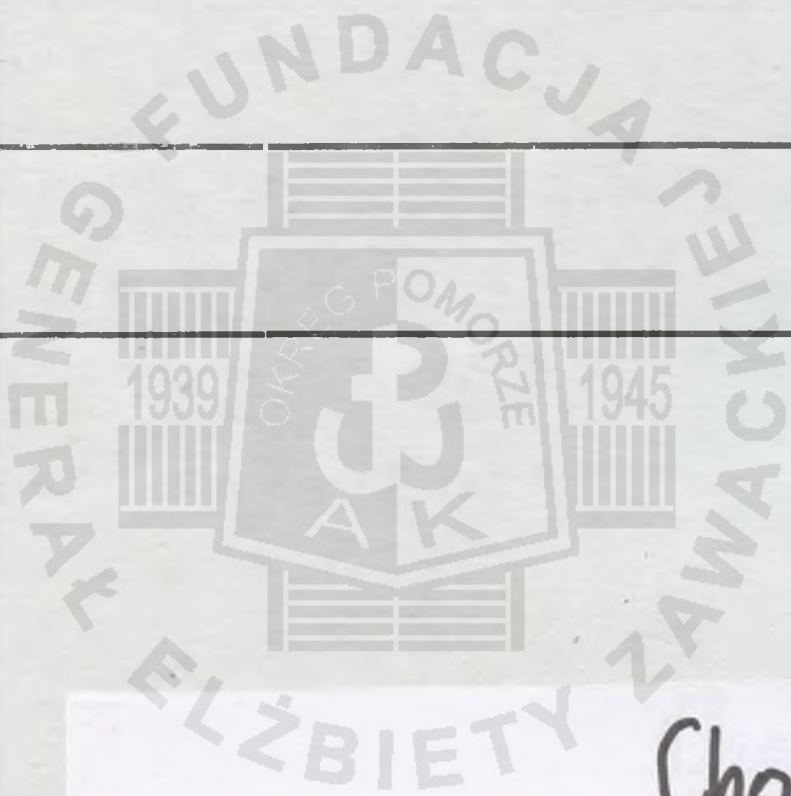

Ar. wum i Mu. um Pomorskiej Rajowej
87-100 Toruń, 22 186
N: 10 25 127-28-29 36
Nr r-ku 82 1090 1500 0000 0000 5002 0244

opr. X 199
108.

Chojnice
taj. zorg. nauka.
052

Jur Teofila

UK: 742/1753 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Jur Teofila
.....
P: K: 442/1753 Pom.
.....

Chojnice taj. zorg. menu.
.....
-002

I./1. Relacja *n: 7 s. 1-12*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora

II. Materiały uzupełniające relację

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

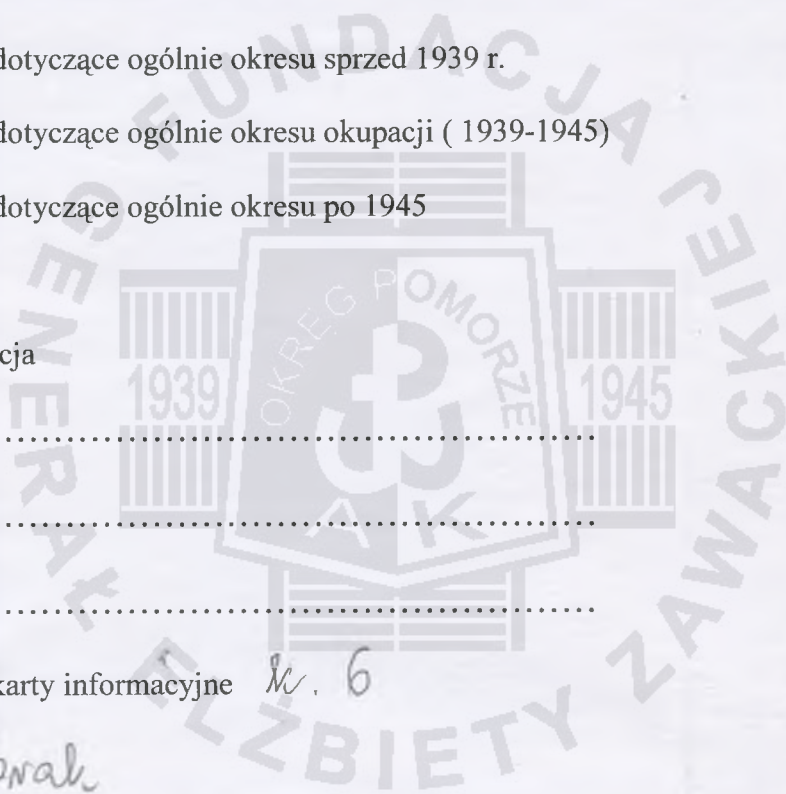
.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *n. 6*

VI. Fotografie *brak*

I/11. Relacja - Jnr Teofila:

1. Relacja Teofili Jnr, opis
oryg. - brak daty

lc. 7 s. 1-12

Jur Teofila em. nams.
Kombatant
Golubkię Przeszłość
Chojnice 1891 800
31 stycznia 52

Fundacja
Archiwum Pomorskiej
Amur Krajowej

ul. Piłkarski 37 p. 23

87-100 Toruń 4 Strzedzia C
urp. Chojnice

Otrzymałszy przesłane mi dane nie mogłam zaraz
zdać relacji gdyż byłam chorą, oprócz tego mam pod
swoją opieką 35 letnią córkę (z adopcji) zmarłej mojej siostry
Zofię (nams.) która doznała amputacji nogi po strasnym
wypadku oraz jej córeczkę, Kasię liczącą 12 lat.
Obecnie stan mojego psychicznego stanu jest taki, że
mogę spełnić gorące, ale bardzo prośbę.

Podawać będę dane według schematu relacji.

1. Dane osobowe:

1. Jur Teofila
2. Miata i miejsce urodzenia - 1. XI. 1913 Gromadno
pow. Bydż.
3. Imiona rodziców: Jan Jur, Halena z domu Kotarek.
Ojciec z. ~~1940~~ roku był relikwiarzem. Po wyprawieniu do
z Gromadna pełnił funkcję posterunkowego Policji Państw.
4. Obecny adres. Rodzice moi nie żyją. Jestem samotną
mieszkaniczką od 1946 r. w Chojnicach 31 stycznia 52

2. Dane zawodowe:

1. Ukończyłam Szkołę Wydziałową w Chojnicach
a potem Seminarium Nauczycielki w Bydżowie
ukończyłam je dyplomem Nauczyciela.
2. Przebieg pracy zawodowej.
Od otrzymania dyplomu do roku 1936 byłam
bez pracy. Później moi rodzice bardzo byli dumni,

ze mnie pracowałam 3 lata ² zupełnie bezpłatnie²
moje ogromne zadowolenie. Pracowałam domywnie, kartę
půjse mauro. Ładnych dniach, najszczyt jakiegoś urlo-
py w kier p. Franciszki Szablowski (sek. nr 2) długo
a nawet w niektórych okolicach w powiecie, jak Gochowice
kiedy mógł kol. Wycedł wówczas kier. który w 4 dzień
nie mógł wystrzelić stanowisko państwowe w 4-wie
ona przenieść się do urzędu, zostawiając swój etat,
kier. Szkoły powierzyła mi ten etat 70 tys dla mojej
rodziny wówczas bardzo wielki sukces finansowy.

W tym czasie bezrobocie mojego prowadzitan dnuw
na, Karcerstwa, szkolna. Ukonycała Szkoła Horeczka
Instruktorska na, Poczta Horeczka. Dniażus moją
prowadzitan dalej, aż do 1.11.39.

W. Drobki zyciomy okupacyjny.

Przeprasz od się dla mnie od Zaraz.

Pamiętam tutajsi Pioncy czwórki - dwudziestki wuj narodowi
szali mnie z defektu, które wraz innymi prowadzitan
własnie przed siebie których kalendarz pracy: Engel
dwójsta, po przeciwną stronę Linnan - kalendarz Anny
Szali mnie, o czym wiedziałam, z czego pamiętam
się latam. Zapamiętała mnie.

Na posiedzeniu wzesim 39. Pioncy zwobali nauca,
pobskich na konferencję - Była ona w rok. nr 2
Och! jak ja się pamiętam. Wzięła mi się w moją
pamięć.

Było nas dwój, pełna klasa. Karali nam napisać
amizet, prodać imię, narwisko mniejące samierkami.
We wiosku niechisny przed prośbo zatrudnienie
nas jako menedżerów. Pali się tego nie utrzymić,
Pisali i psokali, niektórzy twarze były pełne na
pacy: "Boże, jak ja dzisiaj dołam się do domu." Por

mas to prof. Samsicki, który właśnie siedział na murze. 3
Po skończeniu konferencji władzy materialistycznej jak na
stronach do domu.

Ale będąc już w domu, powiadomiłam siebie, że sko-
biłam wszelkie grupatki. Przecież ja nigdy nie była
naucz. niemiecką, to zwolitan? Policzam do impaktów
ty proste, o wyperformie wronku. (!) decyduję do domu
jako straż.

Wtedy, wczoraj, wtedy podjęłam decyzję opuścić Chłopi
co ale to motywacja? Cyceć moją nie parował. Co?
Jaka to Biblia Polka, nie chce cię przyjąć? Pociągłam po
potrzebie moją modlą się, ale decyzję nie zmieniłam.

Byłam na ulicy - w miesiącu Zawsze jako że coś
z nieznanym. Sledzili, gdzie mieszkałam. Mieszkałam w tym
ojcu. Rano przylizali do muru aż na II piętro, gdzie mieszka-
łam, ale upadłam do domu. Wie wiesz! Na drugi dzień
ojciec zgodził się, udzielił mi swojego przyzwolenia
i w przedramieniu uciekałam, tak uciekałam w Chłopi.

Szłam, gdzie były pomieszczenia, do celi, to własnej
drogi do krawczych iwa mieszam. To, mojej ucieczce towarzyszy
są mi donosimy tylko kolunmy, a jak wiadomo
"Hay, hi, haylo". Jakże to było straszne przeżycie. Wresz-
cie dotarłam do jakiegoś mieszkania przed Łobzami. Tu mieszka-
łam nad górą. Rano szłam rękami drogi do krawczych.

Byli oni dla mnie niedobry, straszliwi, krawczy
niezadowolone. Po jakimś czasie palenie wyszłam na
pole, drogą, i szłam do nieznanego mi wsi. Pytałam
krawczan, spragnione, a na drzewach były takie cudne
jabłka. Razbierałam ich kilka, i szłam do szolki.
Szłam mi olopiało, bo wieszam o polskiej robocie.
(Była wisi polsko - niemiecka. Toż jażelowo było Wypusko.
Była tutaj pełno ludzi. Byli to krawczy panu gospodarzy
mi, którzy mieli te wszystkie wsi przed wyświe-
szeniem do Petrusia. Byli tu dziadkowie, ich dzieci i krawczy
Była około 12 osób. Miał gospodarzy w ubiegłym tygodniu.

tygodni został aresztowany i rozstrzelany. Długo to, gdy ja przylatowałam, wierząc, że on, ale o wszystkim w których wciąż się strach, bo to, przyjeżdżam przez Włochy. Była to polska rodzina Lucyly gospodyni Maria, 4 dzieci i gromadka wędek swoich, przegrywanych kieszonkowych. Podano mi nie-tychomiasz kuchenki cięte w Kroszku, które smak mam jeszcze w ustach, gdy to wspominałam.

Przez kilka dni odwiedzałam gospodyni kim jestem, dlaczego niekam. Nie pozwoliła mi odwiedzić tam, gdzie byłam i gdzie mnie nie chciała, ahażono. I tole pozostałam.

Miałam tyle kłopotów. Wcześniej nieprzewidywanej wesoły byłby pełne worki. Babci przelała a ja wolałam mi dorobki, żeby być jak autorki, wtedy skądś, a rapki, w było potrzebne.

Gdy akcja wysiedlenia nie była rozpoczęta, tożnie mam razi, moje dzieciorynki wraz z ich mamą. Wciąż było mi żożek Szymonak, bresław Wyced, do zorganizowanego tegoż manewra.

Odbywało się nas wczoraj. Wzięte Karłowice i talerze błobitych owoców, między moje piłke, spracowane wiedzy dzieci. Fotografio, grammatyka, a owinie praktycznie zdobywałam dawać w dzień. Piszący wypracowania i tajnie. Inne dziedziny wiedzy: geografio, anatomio matematyka nie następowała trudności. Byłam lekko-nybilna. Jednego razu mi udało absolutnie żadnego do-woodu tożsamosci wybrać się do Bydgoszczy. I tu o mało nie zostałaam aresztowana. Utratałam mnie tylko kochi wog wydatkiem, że kontawili mnie sama.

Tutaj w Łazarkowie zostałam aż do końca okupacji. Tu zdobyłam to ukochanie moje rodzinne, okupacyjne, której zawdzięczam życie. To ich zasługa, że żyję, że teraz kiedy to moje 2 siostry potrzebują opieki, moralnej pomocy, duchowej wiary rodzinnej ja, żyję dla nich. Co by to było, gdyby nie zgineła gdzieś w lagrze, albo w Dolinie Smierci w Chojnicach, jak zgineła mądrzej, starsi ode mnie kochali. Ja byłam najmłodsza. Ale pasję życia, żyć, żyć za wszelką

cewe, nawet jedząc anche kartofle ale dzisiaj w ca- 5
zamiar to, co dyktowało moje stworzone serce
i umysł.

Do dzisiaj pamiętam ten kubek mleka podany
mnie gdy brakło mi tchu, odrażęci przeważnie
wyjechać kim właściwie jestem.

Gdy i oni byli wywabzeni z tamtym razem
do miłkosa, ale ta przeogromna parcja dykt
nie umiała pnie, „Saba ke mus, krok, w krok
proroczo do własnego celu.

Moje dniemcytki po okupacji kontynuowały dalszą
naukę w bliźniach u nas, potem skonięły Siem
Nawoz, zostały naukowielkami, przygotowały swoje
ulubione, wieści i nawet zostały kierownikami sekret
i dyrektorami. Dążyć do nie porażki. Ale to
przez długi rok nie akceptowały pryncypium
niepamięci Zawsze.

Boże, błogorodny im!!

Przez tajnego naukowca materiału jenerze do Forumy.
Pamięć wszech ^{tożsamość} koncentrowanych, Pomadkami co z moją
adresów mierzonych po wrot, którym stęgnie przy pomocy
tej mojej robimy zdoływatam z gnuości, Szy parski z ciężko
odzież (skarparki, nawiązunki, które sama robiłam.
Zdoływatam z gnuości bogats w witaminę, (cebula, czosnek,
wędzonka... Najgorzej było z zamianami parnie na porcie
i ich wyżytki, To to strach, samozajęcie trzeło być,
aby najspokojniej je nadać, wyszła. Na mijsce tego,
który mianem, (zajmą) otrzymanym od p. Saabhuskiej
moje adresy. Kilka lat je przechranywałam, potem
zainicjowałam, gdyi do tej akcji do mnie tak wielki
humanitarnej mi przypisano wielki wagi
jedynym statym odliocą był moim imp. miodny Stanisław Pomyński
który bluzkę końca wojny. Pracował potem w Kuratorium Szkolnym
w Forumy

Niektórzy po okupacji wyawili się, przyszli prosić
 wac mojej siostrze ^{Linette} za paraski. Ona mogła je wyzyskać
 na swoje mokrisko. Moja matka u tej okazji brała wyzysk
 Ja zawsze gawadziłam jakbyś tam fikcyjnie, bo tam
 się mawiało, kieszorzyć to, o co tyle lat mabiegnęła
 żeby dotrzeć końca wojny.

Bóg pozwolił mi dotrzeć mimo trudności
 nie exercejcie Pa okupacji wrócić do domu, pracowała w
 Nr 2 p. Szablenskiej

Zdebyłam specjalizację w Forumni na Wyższym Kursie Naukowym.
 ze z rokiem 1942. polskiego historii, w 1947 r.

W dane dotyczące ostatnich dni w czasie okupacji
 Rodzina moja nie przyjęła żadnych listy niemieckiej.

Wraz z: Ojciec Jan, Jan, (6a)
 żona Walentia

Zostali Polakami: do końca. Wyznawali ich reszta
 do amuzano do podziem, do adolektowania się
 na listy niemieckie. Brat mój Jan, (mój młodszy)
 mimo, że werbowano kabałnie w tym wieku etapem
 do wojska, nie przyjęł listy i jego nie podziem, do
 Ukrywał się w piwnicy, uciekał przed widokiem
 Niemców ale nie podziem. Pozostał pamiętając
 po ojcu, aboby zegarek z napisem: Bóg i ojczyzna,
 Rodzina cała miała „Kaukants” z napisem Pole

otrzymywała kumiejszone poręgi symbozowane, byliś, ale
 byli karandachami, ale nie przyjęli.)

Zostali Polakami.
 Brat mój przeżył na Politechnice Gdanińskiej, zdobył dyplom
 w adyabito aż po doktorat.

(6a)

Vi Dame dotychczas estaukoi roobrimy

Ojciec mój Jan, w czasie okupacji pracował
fizycznie. (Nie pamiętam gdzie) Ponieważ
przed okupacją był funkcjonariuszem

Policji Państwowej karoz po okupacji obja-
wiał się w nas jakiś obywatel (nazwano
UB), bezskrypcyjnie ojca do szpitalu Kasin.

Bezad jego portfel, zesłał innych wymyśle-
nych dokumentów, jakich ojciec nie
miał. To potwierdziło się często. Zastąpiam
naz ojca okupacyjnego dokumenty, słane
go potem, nico doziały a uniemożliwi-
mo nowego. Miałam tego dość.

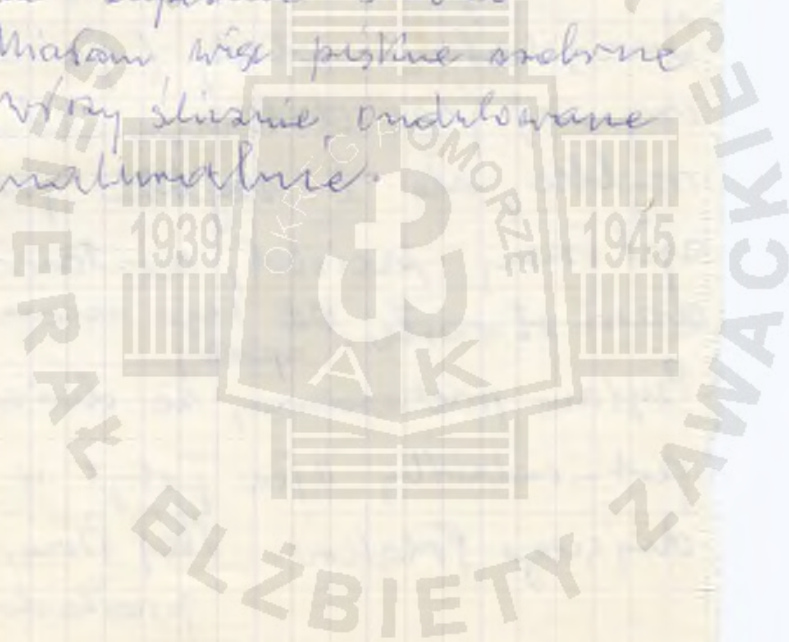
Zarządzałam wtedy (ja niektóre działo-
wymaga) jego dokumentów. Wtedy ten
szybko, ale b. szybko przeprosi
apł onay mielit, kontynuowały wszystkie
dziwi otwarte. Od tego czasu uniaśniają

Byłam przekonana, że dział dowid, który
potwierdziłby ojca polity w V-owie, przesła-
dziejcego Polaków. Mój Boże, kwi ojciec,
prześladować Polaków.

W dalszym kątach mają 8
był inżynierem Górnim Mięso
Matka prowadziła liany masę
dan.

A ja pracowałam jako nary
w kł. Podst. Wz. w Olszynie
Lisze nam było, musi mieć
zanadto, a każdy w mas
chciał się wyżyć. Rodzice pracowali
na mas. k. przyznaniem postępnym
i całej dodatkowej robocie prace

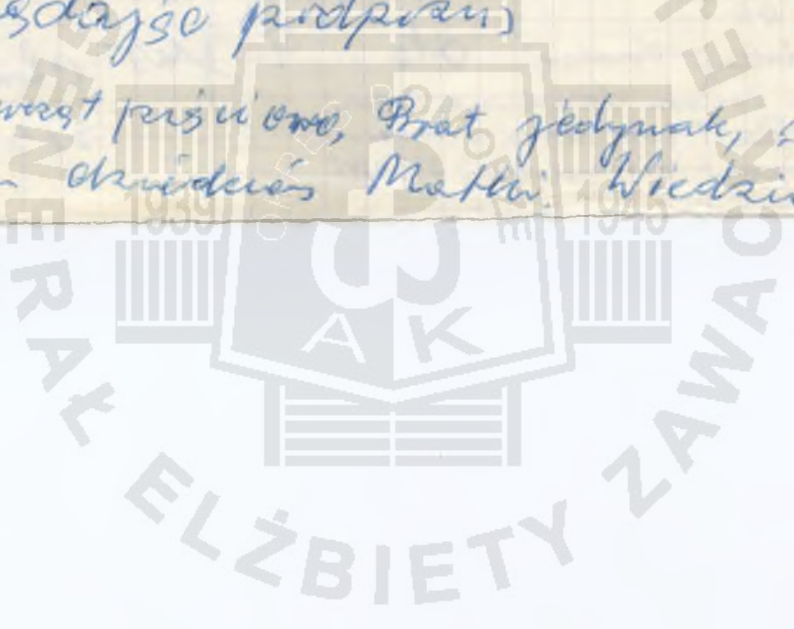
Chciałam jeździć mielnice
nie, że wyjechałam do domu
ale zupełnie siwa
Miałam więc pełną ochotę
wtedy służenie, undulowane
niekiedy.

Wielkie nadzieje, że moja rodzina nie przyjsza
 żadnej listy mamiackiej posiada moja Matka.
 Wtóry tam raz zostali wrzyscy wezwani do
 uszdu aby się wnoszą adoklornować.
 Stali w rodzinie czyste używanie i to projektowo.

Thuridego po kolei pytali: Wollen Sie Deutsch
 bli sein? Nein
 gdy doszli do Matki, to karciansta pisiu
 wofajso: Nein - Oja ginie nie pytali
 Niemiec kraykngt. "Raus" "Raus" Wszystko
wielko
 Takim sposobem ginie miosog, nie magerali
 rodziny biedzajso podpisem

Nos było dziewięć pisiu one, Brat jedynak, najmlodszy
 był ukochany dziadkiem Matki. Wiedziaba Ona.

NO

(8)

że gdy się przytomnie zdecydowałem, brat awanturę
porobany do Wojaka na Stalingrad,
Tam, właśnie zginęło wielu jego kolegów.

Dochodząc latki do pięćdziesiąt, mając 17 lat we wrześniu 1939r.
zapisał się do wojska jako ochotnik. Po kapitulacji V-wey
Wiemni pod eskortą prowadzili całą grupę kwatermistrzów do
polskiej. Władzom to. Jednocześnie w Zakładzie Wydziału górnego
zawieszono tablicę na kwatermistrzów, nie wolno było do domu.

Przepracowałem na górnicy, ale przez jakiegoś czasu mi

moją pracę w powiatku.

Wzrost i osiągnięcia

1. Dyplom Odznaki 2 WP

2. Medal Komisji Edukacji Narodowej

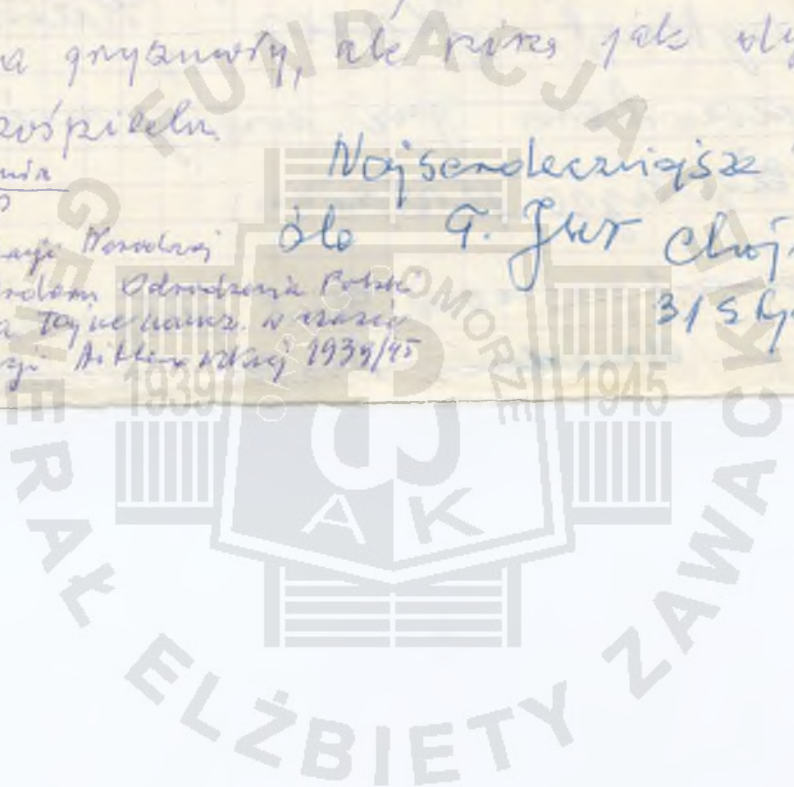
3. Krzyż Honorowy Orderu Odrodzenia Polski

4. Odznaka POK (za wyjątkowość w czasie
okupacji hitlerowskiej 1939/45)

Najszlachetniejszą pochwałą

do G. J. Chojniński, b. 67

31 S. 52

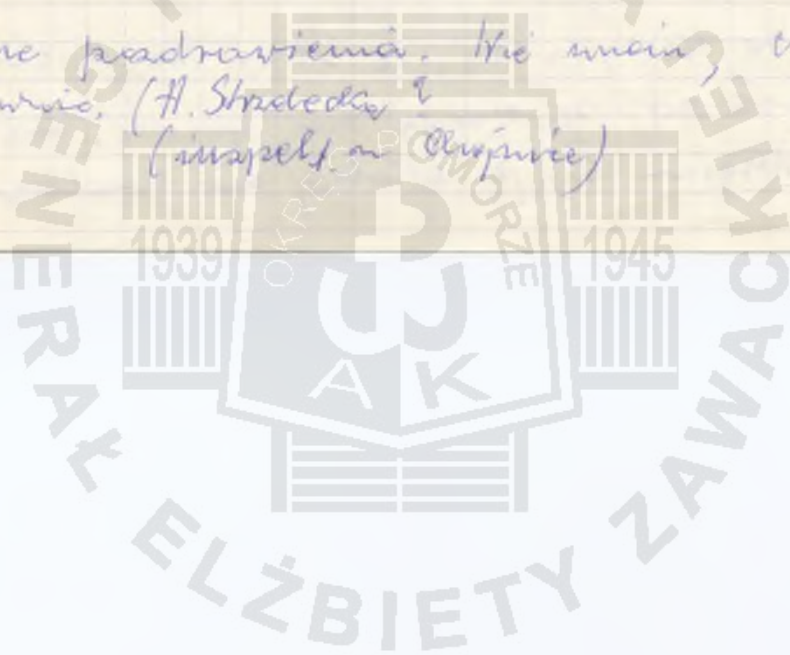
Gdy nasze gospodarstwo przejęli Niemcy, zastawili wsi ludymu
 mieszkańcom pozęgni najęto ukochany grunadles. Istam do nichod
 Janowu kwalitiam adrosniemie. Zabralam się jakeim pojaz-
 dem i dowiazano mnie do Kantuz. Tutaj adrosniemie obal-
 mi Kaskuli - azeroty kupetaw, a najsee opiekunow w Sierżycy.
 Proba było ule prosić o psawolenia Obrygnatam. Główny czoły
 tutaj był najstarszy brat, który był do mnie przychylnie wstawa
 kowany. Ziemia już owa, piarcki tak za jedlińmy wyrgumie
 kartofle, aulchy chleb. Uczytam tutaj wyrostlemb. Najmłodszy
 bratki posiwis carlam najmłodszemu Storaowi. Była to rokinis
 nazwiskow Syllka. Przejedziła do nas i do ciotki Syllis
 z Fozowc, która konyła się, że Stos się przy, adroszto
 gównie, ale była się, że nigdy nie wyrosła na 10 jatkum
 umnie rozgły dussam się po okolicy nie kwalitiamy odpowid

niego mijsca. Wyjechałam do swoich drogich do Kujawskowa¹²
I oni mnie wygłoszali. Było już opóźnienie, pozostałam tu
iż walczyłam ale brzydzę powietrze tykałam tylko się wznowi.
Iż wnoszę kradliwym, przecież te ziemniaki, mure, warty to
było mure, spektaklnie ja byłam w tym to, są wyrażona.
Na murej poluży drodze rozsyła drowne miśnie, Przy blasku
krysięca przepozymie kradliwym je a do plecacka, wy worka, po-
dobałimy korotofle, aley mure me kime. To były też
mure korotofle. Miślipany ich tyła, że są wyrażona
kime.

Mysle, że napisalam to dokładnie, ale przepraszam,
to pisze w pośpiechu.

Stę serdeczne pozdrowienia. Nie ma, czy adres
napisałam poprawnie. (H. Stradka &
(mieszka w Olsztynie))

T: X: 742/1753 Pom.

Chojnice

Jur Teofila

✓ Karty informacyjne

№ 6

1
Jur Teofila

Chopinice
ty. naucez
Pon. spot.

(E. Zawackie)

12

2)

Chojnice
Pom. Spół.
Tj. naucz.

Jur Teofila

- rel. 148 - sprawozd. Fr. Szablewskiego

- J.T. nauczycielka z Chojnic (ukrywała się w Kackurach
- była członkiem "Pom. Hom. Tj. i Zorg. Op. Spół." w czasie okupacji (prawdop. Wydz. Op. Spół. przy Delegat. Kręgu RP)

znajduje się w wykazie Fr. Szabl. nauczycieli tajnego nauczania jako nie zorganizowana, także:

Pomierania nr 3 / 1973 str 35

Prowadzenie tajnego nauczania w Chojnicach

ter. 1.

2 3

4 Jur Teofila

5.

3 Chojnice
tj. naucz.
Pom. Spok.

6.

7.

8

9 w. 1. 11. 1913

Gromadno pow. Wyrzysk

10. 89-600 Chojnice
ul. 31 Sztuczna 52

11.

12 Mat. zebra. przez
st. Karpusa 1175.

Nauczycielka szkoły Podstawowej
w Chejnicach.

Brata czynny udział w ruchu oporu,
tajnyemu nauczaniu i zorganizowanej
pomocy społecznej dla więźniów
obozów koncentracyjnych i osób
prześladowanych przez okupanta.

(inform. St. Karpusia)

12

2)

Chojnice
Pom. Spół.
Tj. naucz.

Jur Teofila

- rel. 148 - sprawozd. Fr. Szablewskiego

- J.T. - naukowiczka z Chojnic (ukrywała się w Karkurach
- była członkiem "Pom. Kom. Tj. i Zorg. Op. Spół." w czasie okupacji (prawdop. Wydz. Op. Spół. przy Delegat. Kręgu RP)

znajduje się w wykazie Fr. Szabl. naukowców tajnego nauczania jako nie zorganizowana, także:

Pomierania nr 3 / 1973 str 35

Prowadzenie tajnego nauczania w Chojnicach

Jur Teofila

Chojnice 4
opieka społ.

Nauczycielka z Chojnic. W czasie okupacji ukrywała się w Kartuzach i w pow. gąsawskim. Członkini utworzonego przez Franciszkę Szablewską Pomorskiego Komitetu Tajnej i zorganizowanej Opieki Apotecyjnej w czasie okupacji.

T: K-148 Franciszka Szablewska
imp. Chojnice

48. X 193

12 Teofilajur

Nauczycielka Szkoły Podstawowej w Chojnicach. Zamieszkała w Chojnicach przy ul. 31 stycznia 52.

Urodziła się 1 listopada 1913 roku w Gromadnie powiat Wyrzysk z ojca Jana i matki Walerii z domu Kotarek.

Wykształcenie niepełne wyższe - niezamężna - Bezpartyjna.

Do ZBoWiD wystąpiła 29 października 1970 roku nr.leg. 10652/By.

Brała czynny udział w ruchu oporu, tajnym nauczaniu i zorganizowanej pomocy społecznej dla więźniów obozów koncentracyjnych i osób prześladowanych przez okupanta.

Odniesiona Złotą Odznaką ZNP.

*Przebieg choroby w Chojnicach
Cpr. St. Kosiński (1975)*

jur Teofilu

Ungwiec
tajne nauki.

w formie nieorganizowanej konspiracyjnej
okazałność oświatową prowadzita m.in. Teofilu
jur.

zob. Biuletyn FAPAK w 1/2003, s. 8

13.09.04. ~~de~~

teczka osobowa Jur Teofila K-742/1753 Pom. sp.
 (nazwa zespołu zbioru, kolekcji i sygnatura akt.) Chojnice taj. hewa.

Lp.	Nazwisko i imię korzystającego	Temat pracy (ewent. cel wykorzystania)	Data korzystania
1	E Skerska	opracowanie zobow.	X 1989 r.
2	Wsk.	przedk i akt. nst.	6.05.2000
3	S. Gochowina	Tajne mieszkanie Pom. Gd. 1939-1945	13.03.2003
4	E. Dybes	Tom relacji	1.03.2006
5	Anne Kotulic	Kobiety w konspiracji pomorskiej l. 1939-1945 p. magistralskie	1945
6	M. Rutkowska	p. mgr	14.06.2012 r.
7			
8			
9			

Yur Teofila

